Interviul *domnului FLORENTIN SMARANDACHE* difuzat la Radio România Actualităţi, în cadrul emisiunii ROMÂNII ÎN LUME,

16.04.2011, ora 21:05, moderator dna Puşa Roth, http://www.romania-actualitati.ro/

[Cu mici editări ale textului]

Bună seara şi bine v-am găsit, doamnelor şi domnilor! În această seară avem invitaţi speciali de pe două continente: din Europa şi din America de Nord. Ne onorează cu prezenţa doamna Bianca Valota, profesor la Universitatea din Milano, nepoata lui Nicolae Iorga, specialist în istoria Europei Orientale şi domnul Florentin Smarandache, profesor doctor la Facultatea de Ştiinţe, Universitatea „New Mexico" , scriitor, Statele Unite ale Americii.

În anul 2010, invitatul meu din această seară, profesor doctor Florentin Smarandache a primit medalia de aur pentru ştiinţă din partea Academiei de Ştiinţă Telesio-Galilei, organizaţie neguvernamentală internaţională, cu sediul în Marea Britanie.

Florentin Smarandache este profesor universitar la Facultatea de Ştiinţe din Universitatea „New Mexico", Gallup, statul New Mexico, Statele Unite ale Americii şi a primit prestigioasa distincţie pentru introducerea noţiunii de neutrosofie în logica matematică şi enunţarea „Ipotezei Smarandache" în fizica teoretică.

Profesorul Florentin Smarandache a absolvit Facultatea de Matematică a Universităţii din Craiova. Este cunoscut în lumea ştiinţifică internaţională pentru contribuţiile originale în domeniul matematicilor moderne.

Considerat ca un om al renaşterii, a publicat în domenii ca: matematică, fizică, computere, economie, filosofie, literatură, artă. Este, deopotrivă, creatorul teoriei Dezert-Smarandache în fuziunea informaţiei.

Puşa Roth:

Aş vrea domnule profesor, dacă se poate, să definim sau să redefinim, în primul rând, termenul neutrosofie, termen, poate mai puţin cunoscut pentru marele public.

Florentin Smarandache:

Este un termen pe care l-am introdus în limba engleză pornind de la generalizarea logicii fuzzy. Logica fuzzy, care este o logică modernă, echivalentă, se bazează pe posibilitatea de a avea un procentaj de adevăr şi un procentaj de fals. Dar, pornind de la vot şi de la fotbal, de exemplu, am văzut că putem introduce o a treia coordonată neutră care n-are valoare nici de adevăr, nici de fals, care nu înseamnă nici a câştiga, nici a pierde, ci neutru, nul. Şi m-am gândit atunci ce cuvânt să

folosesc în limba engleză, care apoi a fost tradus şi în alte limbi, în română şi franceză, neutrosophy, deci pe înţelegere neutră. Şi tot aici m-am gândit la generalizarea dialecticii de la Marx şi Hegel care foloseau doar contradicţiile, dar mi-am dat seama că la o idee nu contează numai ideea şi contradicţia dar şi ideile neutre dintre ele care pot influenţa şi care devin la un moment dat transferabile, fie în partea de adevăr, fie în partea de fals.

Ca să glumim puţin: a fi sau a nu fi.

A fi sau a nu fi în acelaşi timp.

Pentru a înţelege activitatea dumneavoastră, şi iarăşi vorbim de marele public, aş dori să amintiţi câteva dintre realizările dumneavoastră, domnule profesor, în domeniul matematicii. Ştiu că există în teoria numerelor „funcţia Smarandache".

Da, există în teoria numerelor, în care mi-am dat doctoratul, „funcţii Smarandache", „constante Smarandache" şi există, de asemenea, serii. Nişte serii rezultate tot din funcţiile mele.

Funcţia aceasta este, într-adevăr, cea mai cunoscută. Dar, realizarea cea mai importantă, cred eu că este Teoria Dezert-Smarandache, deoarece are multe aplicaţii în medicină, chiar în cercetarea militară, în navigaţia aerospaţială, în robotică.

Când am emigrat în Statele Unite, un grup de francezi m-au contactat pe internet, împreună cu dr. Jean Dezert de la Centrul Aerospaţial din Paris, şi mi-au propus să lucrez cu ei la nişte aplicaţii inginereşti. Am început, în felul acesta, colaborarea şi devierea mea de la matematica pură, teoria numerelor, de exemplu, care-mi plăcea mult, geometria neuclidiană, de asemenea, spre matematica aplicată. Şi de atunci, am avut multe solicitări, am fost invitaţi la NASA, sponsorizaţi de NASA, am fost invitaţi la NATO, la Universitatea Berkeley din California şi la alte universităţi.

O companie, Marcus Evans, ne-a sponsorizat, de asemenea, pentru astfel de cercetări şi în fiecare an mergem la conferinţele de fuziunea informaţiilor, fuziunea sensurilor de fapt, pentru că teoria noastră se foloseşte în prelucrarea automată a datelor, deci, în special la roboţi.

Avem acum o carte tradusă chiar în limba chineză, trebuie să apară cred că lunile acestea, iar acum doi ani m-au sponsorizat de la Air Force (Forţele Aeriene Americane), fiind vorba de cercetare militară în oraşul Rome, statul New York, pentru a lucra sub propăvăduirea celor de la SUNY IT (adică State University of New York Institute of Tehnology).

Domnule profesor, sunteţi un om important şi faceţi lucruri importante în lume. Am remarcat că aţi ţinut conferinţe în Australia, în Suedia, Italia, Canada, Germania, Spania,

Belgia, Indonezia etc., etc. Aţi făcut facultatea de matematici la Craiova. Ar trebui ca legătura dumneavoastră cu România să fie una de permanenţă.

Este. Colaborez cu mulţi români, scriitori, matematicieni. La mijlocul lui mai voi veni în România. Vin cam la doi ani în România s-o văd pe mama. Voi avea o prezentare la Academia Română în cadrul unei conferinţe a Politehnicii din Bucureşti, invitat de un fost coleg de facultate din Craiova, conferenţiar universitar dr. Ovidiu Şandru, cu care colaborez la nişte lucrări de geometrie neuclidiană, dar la Academia Română voi prezenta tot Teoria Dezert-Smarandache.

Aş vrea să revenim la medalia de aur pe care aţi primit-o în 2010. Ştiu că au mai beneficiat de această medalie alţi nouă oameni de ştiinţă din Australia, Italia, Statele Unite, Egipt, India, Israel şi Rusia. Sunteţi singurul român.

Sunt singurul român din anul 2010, dar au mai fost doi români în anii anteriori. Această medalie este şi pentru contribuţia în fizica cuantică. Este vorba de ipoteza că viteza luminii poate fi depăşită. Această ipoteză a mea este, vă spun sincer, controversată. Mulţi nu sunt de acord cu ea, dar există şi destui care-s de acord. Totuşi încep să se manifeste fenomene care sunt acceptate şi sunt considerate supraluminale.

Privind logica neutrosofică şi neutrosofia, acestea sunt acceptate la nivel general. Au fost şi teze de doctorat: o teză de doctorat în Atlanta, la Georgia State University, o altă teză de doctorat care o foloseşte în Australia.

Privind Teoria Dezert-Smarandache, aceasta este cea mai utilizată. Au fost suficiente lucrări de doctorat: în Franţa în special, în Canada (la Quebec), în Olanda, iar recent în Polonia. Şi teze de masterat am avut în Algeria recent şi în Iran. La mulţi am fost solicitaţi fie eu sau Jean Dezert pentru a scrie referate despre teza respectivă (*outside examination*).

Aşa cum am spus sunteţi un om important. Sunteţi autor, coautor, editor sau coeditor la 143 de cărţi, dacă este bună informaţia, şi peste 180 de lucrări ştiinţifice. Domnule profesor, în general oamenii care fac atâtea lucruri, în atâtea domenii, sunt greu accesibili. Dumneavoastră aţi răspuns invitaţiei imediat, este logica fuzzy ... aşa ... şi-şi.

Asta pentru că stau mereu pe internet, colaborez cu foarte mulţi cercetători, studenţi, profesori de prin toată lumea. De aceea veţi vedea cărţi de ale mele traduse în multe limbi, cărţi pe internet, tot felul de colaboratori. Găsiţi şi cărţi colective pe care le-am editat eu sau colegi care au colaborat cu mine.

Aş vrea să atacăm un alt domeniu, aşa cum aţi spus la început: economia. Economia culturală şi o teorie pe care o susţineţi poly-emporium.

Desigur, am lucrat împreună cu un coleg din Indonezia la economia culturală privind ţările din Lumea a Treia. Aceste ţări nedezvoltate, care nu pot concura industrial, ştiinţific, ţările dezvoltate, ar putea să-şi dezvolte mai mult economia culturală, turismul cultural. Şi eu sunt unul dintre turiştii culturali: am vizitat 40 de ţări până acum, străine, şi vreau să ajung la 50, să vă spun sincer, şi îmi scriu cărţile acestea de călătorie.

Am scris până acum 10 cărţi de călătorie dintre care cea mai citită este, „India magică". Deci, ţările din Lumea a Treia pot să-şi promoveze, să facă publicitate pentru specificul lor naţional, specificul cultural. Privind teoria poly-emporium ne-am gândit la combinarea şi interrelaţiile dintre businessuri mari dar şi mici. În scopul eliminării monopolului unor businessuri mari.

Aş vrea să vă întreb, apropo de economia culturală, care credeţi că ar fi direcţia pentru România?

Folclorul românesc cred că ar fi foarte interesant, teatrul în România este foarte dezvoltat, se practică şi acum. Aici, în Occident teatrul înseamnă, de fapt, cinematograf; există puţine instituţii teatrale. Altceva specific românesc: mâncarea românească, sarmalele noastre de exemplu, cunoscute. Trebuie să mergem pe tradiţionalul românesc. Am impresia că nu avem o bună publicitate în Occident. Deci: site-urii cât mai multe în limbile de circulaţie internaţională: engleză, franceză, spaniolă, pentru a atrage mulţi turişti.

Litoralul românesc este foarte bun, foarte frumos. Am vizitat multe litoraluri şi nu erau aşa curate şi organizate ca în România, dar noi nu avem, cred, suficientă publicitate, nu ştim să ne facem cunoscuţi lumii. În România îmi place foarte mult să mă duc la Eforie Nord, de exemplu.

Aşa cum am spus aţi făcut şcoala în România. Cam unde este locul şcolii matematice, în primul rând, româneşti în lume. Iată, dumneavoastră sunteţi un exemplu ilustru.

Vreau să vă spun că am avut un învăţământ foarte serios, foarte sever, aş putea zice, chiar dur, cu disciplină, pe vremea mea. Acum, am înţeles că învăţământul a decăzut, s-a pierdut această disciplină. Pe unde am mai fost eu, şi prin ţări occidentale, dezvoltate, învăţământul mediu, învăţământul general, liceal, erau sub învăţământul românesc de atunci. Ce ne lipsea nouă, am observat acum, şi ceea ce am învăţat din Occident, era motivarea: de ce învăţam o anumită noţiune în matematică. Erau foarte multe lucruri abstracte, fără să ni se spună legătura cu practica. Ele aveau într-adevăr aplicaţii, dar nu ne-au spus. Şi de asemenea istoria ştiinţei, cum s-a ajuns la aceea

noţiune, de ce trebuie s-o învăţăm. De acest lucru mi-am dat seama în Vest. V-am zis, eu eram matematician pur, adică ştiinţă abstractă, pe când francezii mi-au zis, şi pragmaticii americani la fel: păi fă-i ceva care are aplicaţii, cointeresează-i pe oameni ca să vadă că funcţiile tale, de exemplu, se folosesc la ceva, au importanţă practică, nu doar teoretică.

Învăţământul nostru fundamental, general, era foarte bun, foarte tare, de aceea la olimpiadele de matematică românii erau printre primii, deseori ori chiar primii. Dar când era vorba de aplicaţii, de dezvoltarea unor companii bazate pe aceste cercetări ştiinţifice noi eram în urmă - pentru că nu fusesem obişnuiţi cu aşa ceva. Ar trebui cumva îmbinate acele cercetări româneşti foarte puternice de la nivelul general, liceal, şi chiar şi de la facultate, stricte, plus disciplina de acolo, cu aplicaţiile, importanţa lor practică şi necesitatea lor, şi de ce şi cum s-a ajuns la aceste cerinţe, cu dezvoltarea istoriei, ştiinţei până la acest nivel.

Domnule profesor, când aţi plecat din România?

În 1988, vă pot spune şi de ce. Nu puteam să public, eram pe lista neagră a Securităţii de atunci. Am stat apoi aproximativ doi ani în lagărul de refugiaţi politici din Turcia, în Istambul şi Ankara, unde am desfăşurat tot felul de munci necalificate. Vă spun sincer, am lucrat şi pe şantier, am lucrat şi la roabă, am lucrat şi la măturat. Am fost şi ghid la francezii care veneau turişti.

Să glumim, economia culturală de mai târziu, nu?

Da, şi am emigrat aproape după revoluţie, în 1990, în Statele Unite. Am emigrat prima dată în Phoenix, Arizona, unde am lucrat ca ajutor de programator, apoi promovat inginer la o mare companie de computere, Honeywell. Acolo am învăţat noi limbaje de programare: Pascal, în care am lucrat, Assembly, C++ şi, după cinci ani, când compania n-a mers prea bine, au fost concediaţi câteva mii de salariaţi, printre care şi eu.

Şi aţi luat-o de la capăt.

Şi am luat-o de la capăt. Am lucrat ca profesor adjunct la Pima Community College, din Tucson, Arizona, şi apoi am găsit un post, peste doi ani, la University of New Mexico, unde sunt şi în prezent.

Iată, o aventură intercontinentală.

Da, am lucrat prin multe ţări, în afară de România: în Maroc am fost doi ani profesor cooperator, am predat matematica în franceză la un colegiu din Sefrou, lângă Fés; apoi am stat aproape doi ani în Turcia, în lagărul de refugiaţi politici. Vara trecută am lucrat în Franţa, două luni, cu un contract de cercetare. Şi, în plus, am vizitat multe ţări.

Ca să trecem la un alt capitol aş vrea să vă pun o altă întrebare, eu zic frumoasă: câtă poezie are matematica?

Matematica este o poezie - matematica abstractă. Dar acum am făcut din matematică tehnologie. Matematica aplicată este mai practică. Primul meu poem s-a numit „Cifrele au început să vibreze". Trecerea de la cifre la litere, ca să mă exprim aşa.

Iată că am trecut la domeniul literaturii: la poezie, proză, romane, eseu, nuvelă, drame, teatru pentru copii, traduceri. Aţi făcut din toate acestea.

Am scris poezii metaforice, am scris apoi poezii experimentale, un roman experimental intitulat „Nonroman", piese de teatru experimentale de asemenea, inspirate din totalitarism. Cele trei piese se numesc „Formarea omului nou", „O lume întoarsă pe dos" şi „Patria de animale", deci convertirea spre omul robot, apoi teatrul pentru copii „Întâmplări cu Păcală", şi am efectuat nişte traduceri din poeţi. Iar în artă am făcut tot artă experimentală, artă pe computer cu Adobe Photoshop. Pur şi simplu m-am jucat cu anumite imagini, transformând funcţiile acelea care făceau separarea între nuanţele de culori şi am scos câteva volume de aut-artă, am numit-o eu, artă în afara artei; am efectuat şi colaje. Această pictură de avangardă a fost tot o joacă.

Aş vrea să mai vorbim, domnule profesor Smarandache, de paradoxismul în literatură. Sunteţi considerat de unii părintele paradoxismului.

Pentru că m-am bazat pe contradicţii. De la paradoxism au pornit şi celelalte: neutrosofia cu partea neutră, adevărat şi fals în acelaşi timp şi logica neutrosofică adevărat şi fals în acelaşi timp şi nemateria, care este bazată pe combinarea de materie şi antimaterie în fizica cuantică, materie şi antimaterie care pot să fie susţinute împreună [*containing* în engleză]. Şi pe nonroman, ca roman şi antiroman, şi nuvele am scris, tot aşa, antinuvele, în stilul meu. Deci, m-am bazat pe combinarea de elemente contrare, cum era în dialectică, dar şi elemente neutre, împreună, şi am făcut tot felul de experimente literare, unii le-au apreciat, alţii nu, ca să spun sincer.

Şi, mă gândeam acum, ascultându-vă, revenind la teatru, la drama fără cuvinte „Patria de animale”, ea a fost jucată totuşi la Festivalul Internaţional al Studenţilor de Teatru de la Casablanca, în 1995.

A fost jucată şi la Karlsruhe în Germania de Teatrul Thespis din Timişoara. Iar o piesă de teatru pentru copii, prima, a fost jucată la Teatrul din Petroşani „I.D. Sârbu”.

Ţinând cont de toate domeniile în care lucraţi, excelaţi, domnule profesor Florentin Smarandache, când mai aveţi timp să priviţi, să iubiţi, să urâţi, să mâncaţi, să vă plimbaţi, să visaţi?

În acelaşi timp trebuie să le fac pe toate. Locuiesc într-un orăşel în Statele Unite unde sunt aproape izolat şi, atunci, cam tot timpul stau şi citesc şi scriu. Fac cam multe. Într-adevăr, este şi o greşeală a mea, recunosc, că m-apuc de multe lucruri, nu le termin, încep altele pentru că mă plictisesc de ele. Când mă plictisesc de cele de care m-am apucat ulterior, le reiau pe primele şi tot aşa...

Când călătoresc, umblu cu un carneţel după mine şi scriu continuu. Scriu în avion, scriu în maşină, scriu în expoziţii pentru că îmi este mai simplu. Acum am început să scriu memoriile de călătorii la prima mână, pur şi simplu, şi le trimit la editori în România, în formă olografă şi, apoi, prieteni de-ai mei fac corecturile, le culeg şi publică. Eu nu am timp să mă ocup de tipărire.

Ştiu că la Universitatea de Stat din Arizona există o librărie care găzduieşte o colecţie specială numită „Florentin Smarandache”.

Da, la Arizona State University din Tempe, lângă Phoenix, şi mai există încă una la Universitatea din Texas, la Austin, unde sunt, tot aşa, multe cărţi şi manuscrise, documente, fotografii, reviste, destule în limba română. Le-am donat începând din primii ani când am sosit în Statele Unite şi eram în Phoenix, lucram ca inginer la Honeywell, o mare companie de computere, şi pentru că am început colecţia în Arizona o continui tot acolo. Să fie fondul unitar.

Domnule profesor Smarandache aţi fost nominalizat la premiul Nobel pentru literatură, pe anul 2011.

Aşa este. A fost o surpriză şi pentru mine. De la Academia Dacoromână. Mulţi ziceau că se aşteptau la ceva în matematică, dar nu există un premiu Nobel în matematică. Revenind la literatură mă consider mai degrabă un scriitor de avangardă, un scriitor experimental, plus că am publicat în

trei limbi, obligat de împrejurări. În România am scris în română, am fost în Maroc doi ani şi am scris în franceză, bazat pe clişeele limbii franceze şi pe demontarea lor, apoi am ajuns în America, o parte dintre cărţi mi-am tradus singur, altă parte a fost tradusă de alţii şi, în ultimul timp, a trebuit să scriu unele lucruri direct în engleză. Desigur, în română simt cel mai bine. În română pot jongla cu expresiile, cu vocabularul. În franceză şi în engleză am creat cumva artificial. Unele manuscrise au fost revăzute de vorbitori nativi ai limbilor respective, dar consider că am introdus un nou stil prin acest paradoxism, prin deturnarea expresiilor, ori a clişeelor de limbă, creând, într-adevăr, poeme în totalitate în acest stil. Un volum de-al meu intitulat „Le sens du non-sens" („Sensul nonsensului") a fost apreciat chiar de Eugen Ionesco, care mi-a trimis o scrisoare pe când eram în Maroc.

Iată ce mică e lumea domnule profesor, aşa .....

Mai ales cu tehnologia de astăzi.

Şi mai ales cu tehnologia de astăzi. Sunteţi mulţumit de ceea ce aţi făcut?

De unele sunt, de unele nu sunt. Mereu trebuie să lupt. Unele noţiuni sunt recunoscute, altele sunt contestate. Încă am noi idei pe care vreau să le materializez, ştiinţific vreau să zic, sau literar, să creez noi articole, sau noi cărţi. Mereu sunt ocupat cu diverse proiecte. Deci, parţial sunt mulţumit, parţial sunt nemulţumit şi parţial sunt în dubiu, ca-n logica neutrosofică. De fapt în logica neutrosofică există şi un 1^+ din analiza non-standard, adică o propoziţie care este adevărată în toate lumile. Noţiunea de Toate Lumile a fost introdusă de Leibniz, pentru că sunt noţiuni sau propoziţii care sunt adevărate într-o lume, într-un context, într-un spaţiu ştiinţific, dar sunt false în alt spaţiu ştiinţific sau sunt parţial adevărate şi parţial false în alt spaţiu. Şi atunci a fost introdusă această noţiune: Toate Spaţiile Posibile.

Domnule profesor, în opinia dumneavoastră, viaţa este experienţă sau experiment?

Amândouă, şi combinaţie şi întâmplare şi mai multe.

Viaţa este frumoasă aşa cum este ea.

Şi frumoasă, şi dificilă, şi urâtă uneori şi asta pentru toată lumea, şi pentru miliardari şi pentru persoanele celebre, pentru că fiecare are şi prieteni şi duşmani şi persoane ignorante lor, şi

lucruri care-i plac şi lucruri care nu-i plac. Aşadar, nu poţi să fii numai „super” în toate sau numai negativ mereu. Părerea mea.

Spuneţi-mi, în zona în care locuiţi dumneavoastră există români?

Din păcate nu există. Sunt singurul român aici şi de aceea n-am altceva de făcut decât de citit şi de scris. Când am locuit în Phoenix era o comunitate de români, considerată cam în jur de 30.000 de persoane. Aveam o biserică ortodoxă, fiinţau mai multe biserici penticostale şi baptiste, am fost pe la câteva. La biserica ortodoxă veneau şi formaţii muzicale din România. Ne întâlneam la unii români acasă, discutam, schimbam ziare, reviste. Aici sunt singur, ţin legătura doar prin telefon şi e-mail, uneori prin scrisori.

Este complicat să fii singur într-o lume atât de mare? Exceptând în mijloacele moderne.

Da, este dificil pentru că pur şi simplu n-ai cu cine schimba o vorbă... Eu schimb vorbe numai cu cărţile, cu computerul, cu telefonul. Altfel m-aş plictisi. De aceea citesc mult şi scriu mult. Când mă duc în România mă simt excelent, pentru că merg cu prietenii, ies în centru, discutăm, spunem poante, fiecare ce s-a mai întâmplat, ce noutăţi. E nemaipomenit. De aceea abia aştept întotdeauna să vin în ţară să-mi văd prietenii şi rudele. În Franţa m-am simţit iar excelent. Dar, de unul singur, mă năpustesc pe telefon, stau şi câte o oră la receptor cu X, cu Y, prieteni din România, din Franţa, din Canada, din Statele Unite.

Domnule profesor, sigur că e foarte complicat să fii singur, dumneavoastră nu sunteţi singur, aveţi lumea sau lumile dumneavoastră în care excelaţi, în care lucraţi. Există o poezie a vieţii chiar şi în singurătate. Ce proiecte aveţi?

Sunt mereu implicat în diverse proiecte. Acum lucrez la ceva de geometrie sintetică, de exemplu, cu un prieten din Craiova, profesor de matematică, Ion Pătraşcu. Pregătesc, împreună cu francezii, conferinţa de la Chicago de fuziunea informaţiei unde avem lucrări despre Teoria Dezert-Smarandache, în iulie. În august: o conferinţă în Japonia despre calculul neutrosofic care este bazat pe logica mea neutrosofică. Apoi diverse lucrări, interpretarea neutrosofică a daoismului cu un inginer din Beijing, Fu Yuhua. Şi acum facem o abordare neutrosofică a filosofiei lui Confucius, tot chinez, clasic, pentru că interpretăm ideile în acest fel neutrosofic, adică ce a spus Lao Tzi policianul-filozof în Tao Te Ching sau daoism. Dar interpretăm şi negativ. Adică, o propoziţie <A> o interpretăm şi ca <nonA>, deci opusul ei, dar şi <A> şi <nonA> împreună pentru că pot avea şi

părţi comune. Aceasta înseamnă neutrosofizare. O serie de profesori chinezi au fost atraşi în acest studiu; avem câteva cărţi traduse în chineză. De asemenea, în literatură am nişte idei de scriere a unor cărţi „pe dos”, paradoxiste, adică aşa cum nu trebuie făcut. În Statele Unite există volume „How to do”: cum să faci grădinăritul, cum să devii celebru (!) de exemplu, cum să te afirmi, sau cum scrisese Jerome K. Jerome, „Arta de a nu scrie un roman”. Eu fac arta de a nu face bună politică, şi cum să nu te afirmi, deci invers sensului comun, în sens ironic. De asemenea, vreau să mai experimentez noi proceduri tehnice de a face artă electronică. În fizică şi în matematică, mai nou, lucrăm pe multi-spaţii: combinarea de spaţii eterogene (care pot fi şi contradictorii), adică, în mod analog, neutrosofie şi paradoxism. Din ce cauză? Pentru că am observat că în realitate nu există spaţii omogene cum le învăţăm noi în matematică, ci combinări. De pildă: o parte este spaţiu Hilbert, altă parte este spaţiu Banach.

Împreună cu profesorul Ovidiu Şandru din Bucureşti, colegul meu de facultate, de la Craiova, ne-am gândit la nişte modele de geometrii de-ale mele, adică combinarea formelor neuclidiene şi euclidiene în acelaşi spaţiu. El, deja, a scris un articol.

Memoriile de călătorii pe care continui să le public, în serial, în revista din Craiova „Constelaţii diamantine”.

Împreună cu doi cercetători din Franţa, Arnold Martin şi Christophe Osswald, lucrăm la noi metode de fuziune a ‚funcţiilor de credinţă’ [în engleză *belief functions*], folosite în fuziunea informaţiei şi în Teoria Dezert-Smarandache, şi noi metode de ‚specificitate’ şi *Bayes*-ianiate.

Sunt multe proiecte, lucrez, curios, cam la toate în acelaşi timp! Dacă aş rămâne numai într-un proiect m-aş plictisi, mi s-ar părea rutină. Tocmai pentru a tăia monotonia mă mutam dintr-o parte în alta, dar unii mi-au atras atenţia: „vezi că te şi pierzi în toate”, ceea ce este adevărat.

Am şi nereuşite în unele părţi, trebuie să lucrez mai profund în acele domenii, de exemplu, în fizica cuantică ar trebui să studiez mai adânc, dar neavând acces la un laborator modern m-am bazat mai mult pe teorii deja existente şi de aceea am tot ezitat în acest domeniu.

Şi totuşi, revin cu întrebarea: când aveţi răgazul să visaţi?

Uneori şi noaptea visez formule! Jean Dezert îmi spune: uite încearcă să faci o formulă pentru combinarea informaţiilor în felul următor, sau repartizarea maselor conflictuale (adică mase paradoxiste) să fie diferită de ce s-a mai făcut până acum. Cred că există vreo 50 de formule în Teoria Dezert-Smarandache până acum. Jean face aplicaţiile. Şi aşa am început.

Când să visez? Tot timpul visez. De fiecare dată am agenda: ce fac mâine? Când trece luna: ce am realizat luna aceasta? Când trece luna, la fel, mă uit în statisticile electronice ale universităţii să văd câte accesări au fost la cărţi, şi care sunt cărţile cele mai citite, care sunt articolele cele mai descărcate, care sunt lucrările unde sunt atacat. Sunt atacat în câteva idei, dar atacul acesta este bun

şi duşmanii devin constructivi, pentru că, pur şi simplu, te ţin în priză să lucrezi mereu, să faci mai mult, mai bine, tot timpul.

Privind accesările la internet, scuzaţi-mă ca trec de la o idee la alta, aşa îmi e şi mintea şi creaţia, sunt cam în jur de 7.000 de accesări pe zi, ceea ce este mulţumitor.

Enorm!

Site-ul meu este cel mai accesat de la universitate. Sunt 2-3 milioane de vizitatori pe an din peste 100 de ţări. Am rămas surprins, din ţări de prin Africa, nu vorbesc de Europa, America, se accesează site-ul meu. Primesc tot felul de e-mailuri, întrebări de la diverse persoane. Ce părere ai de treaba asta, ce părere ai de cealaltă. Studenţii care mă întreabă să-i ajut să-şi termine fie tezele de doctorat, fie teze de masterat. Şi pe mulţi i-am ghidat, de aceea mulţi au şi lucrat în cercetări de-ale mele. Am ajuns în prezent la 160 de cărţi la care sunt autor, coautor, editor, sau coeditor. Parcă mă sperie şi pe mine.

O ultimă întrebare: ce spune omul Florentin Smarandache când specialistul, când profesorul, când omul de ştiinţă Florentin Smarandache îl poartă de colo-colo prin aceste lumi?

Omul zice să mai facă o pauză, să meargă pe o insulă înm mijlocul mării şi să stea acolo, să viseze fără să citească, fără să scrie, să uite de toată lumea, de toate necazurile, de toate bucuriile, să ajungă la starea fără gânduri. Ăsta este idealul pentru deconectare, pentru uşurare sufletească, pentru scăparea de depresie, de stres, de toate. Cam lucrul acesta încerc să fac. Când călătoresc nu mai deschid computerul. Dar, totuşi, acolo citesc şi scriu pentru că merg prin muzee, prin expoziţii.

Încerc să învăţ expresii din limbile în care mă duc. De exemplu, reuşesc acum să mă descurc şi în spaniolă. Cu o spaniolă rudimentară, dar pot să comunic, pot să înţeleg ce-mi zic, pot să citesc şi să descifrez binişor în muzee. Când am fost în America Centrală, astă iarnă, în Nicaragua, Costa Rica, şi Panama, am reuşit să citesc. Mulţi nu vorbesc engleza, deci trebuie să întreb în spaniolă. Eu sunt fluent în engleză şi franceză. Am fost în Rusia, de exemplu, am avut un seminar la Institutul de Experimentări Fizice şi Fizică Teoretică de la Puşkino, de lângă Moscova, şi am reuşit să învăţ literele chirilice. N-am făcut rusă în şcoală, dar am învăţat alfabetul, şi în cartea mea „Mama vitregă Rusia" am aşternut expresii destule expresii ruseşti. Am fost în India, am memorizat expresii în hindi, le-am şi pus într-o carte. Şi acum mi-aduc aminte de ele: *dhan'yavād* – mulţumesc. Am stat în Turcia, învăţasem ceva turceşte şi mă descurcam, am enunţat destule expresii în limba turcă în jurnalul de lagăr. În iraniană iar, *muchakera* – mulţumesc. Multe formule lingvistice din acestea spun oamenilor şi ei râd. În arabă, când am fost în Maroc, deprinsesem expresii.

În Maroc predam în limba franceză matematica şi învăţasem să număr în arabă, iar proprietara mi-a zice odată: „Ooo, şi fetiţa noastră de cinci ani ştie să numere tot până la cinci, ca dumneata”!

Asta este!

Vreau să accentuez că diversitatea mi-a plăcut. De aceea am scris în trei limbi, cu expresii în diverse limbi, şi am creat în felurite domenii. Acum mă gândesc la nişte idei-paterne în istorie, paterne în sociologie, pentru că am trăit în societăţi variate cu diferite religii: ortodoxie în România, islam în Maroc şi Turcia, în America mai mult catolicism şi protestantism - şi vroiam să văd ce ecomun şi ce e diferit. Am şi prieteni, de exemplu, musulmani, evrei, creştini; scoatem şi reviste internaţionale. Deci să să am idee despre toate. Am vrut să ştiu din cât am putut. Să vizitez multe ţări ca să cunosc şi lumea de pe stradă, nu numai ce este în cărţi, să cunosc şi partea neoficială, să întreb pe fiecare: ce părere aveţi, ce-i mai bine, ce-i mai rău...

Adică ce este viaţa.

Da, exact, ce este viaţa.

Eu vă mulţumesc domnule profesor.

Şi eu vă mulţumesc.